

Neželjene promotivne e-poruke

Spam (neželjene poruke)

Svi koji imaju e-adresu dobivaju *spam* – neželjene promotivne e-poruke koje se automatski šalju tisućama ljudi, a oglašavaju ili promoviraju različite proizvode i usluge. I prevaranti šalju milijune takvih e-poruka u kojima tvrde da predstavljaju financijske institucije. Njihove e-poruke sadrže privitke u kojima se navodno nalaze podaci o, primjerice, sumnjivoj transakciji, račun, faks ili glasovna poruka.

Niz je načina na koje možete završiti na popisu za distribuciju neželjene pošte:

- prijava za *newsletter* na nekoj od beskrupuloznih internetskih stranica koja e-adrese svojih pretplatnika onda prodaje drugima,
- otkrivanje vlastite e-adrese na nekoj *newsgroupi*, forumu ili na vlastitoj stranici i / ili
- odabir adrese koju zatim softver lako može „pogoditi“ (automatski generirati).

Cilj nekih neželjenih e-poruka je prevariti vas ili oštetiti vaše računalo:

- Mogu zaraziti vaše računalo nekim virusom. U tom je slučaju riječ o programu koji će uzrokovati štetu, primjerice, poslati nasumično odabrane datoteke (ili vlastitu kopiju) s vašega računala na sve adrese iz vašeg imenika. Više o virusima pročitajte [ovdje](#).
- Mogu sadržavati trojanca, maliciozni program koji izgleda sasvim bezopasno (ili je nevidljiv), ali će učiniti nešto neočekivano, primjerice, poslati vaše povjerljive podatke na udaljeno računalo. Više o trojancima pročitajte [ovdje](#).
- Mogu biti lažne e-poruke (*phishing*) u kojima se od vas traži da otkrijete svoje osobne podatke. Više o *phishingu* pročitajte [ovdje](#).

Što možete učiniti u vezi spama?

Kako biste zaštitili svoj korisnički račun te smanjili broj neželjenih e-poruka, morate poduzeti sljedeće korake:

- **Maknite kvačicu u polju za potvrdu.** Ako vas neka kompanija traži vašu e-adresu, pročitajte i tekst napisan sitnim slovima te jasno dajte do znanja da ne želite da se vaši podaci otkrivaju drugima.
- **Uključite filtar za neželjenu poštu.** Vaš će vam pružatelj e-pošte ponuditi opciju filtriranja dolazećih e-poruka i preusmjerenja *spama* u mapu s neželjenom poštom. Ta će se mapa povremeno prazniti pa ubuduće nećete primiti toliko neželjenih e-poruka. Kontaktirajte vašega pružatelja e-pošte ako niste sigurni kako aktivirati spomenutu opciju.
- Dio neželjenih e-poruka ipak će završiti u mapi dolazne pošte i morat ćete ih izbrisati. Svakoga se dana šalje na tisuće neželjenih e-poruka, većina kojih je bezopasna. Označite takve poruke, ignorirajte ih i izbrišite.
- Dobijete li e-poruku s neočekivanim privitkom ili linkom, nemojte ga otvarati. Ako e-poruka izgleda kao da je poslana iz vaše banke, prijavite to vašoj banci.